

UKRAINIAN LABOR NEWS

Printed and Published Tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a Joint Stock Company, Incorporated under the Law of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pattison Avenue and McGregor Street, in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Власницьке Товариство, військовороває в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українським Робітничим Дому, на підр вулиці Прічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

ПЕРЕДВИБОРЧА ГАРЯЧКА ПОЧАЛАСЯ

В Манітобі й в самому Вінніпегу почалася вже передвборча гарячка. Політичні буржуазні партії, включаючи й незалежну партію праці, розпочали вже свої передвборчі залицяння до міських й фармерських виборців. Номінаційні зборища йдуть вже й у Вінніпегу й на фармах. Якщо у Вінніпегу номінації відбуваються покищо тільки до міських виборів, то на фармах номінації в повною міру русі до виборів провінційальних, хоч часу виборів ще не визначено. Залишаючи справу провінційальних виборів до іншого разу, ми на цьому місці торкнемося підготовки до виборів міських.

ДОВКОЛА ПІДГОТОВКИ ДО МІСЬКИХ ВИБОРІВ.

Вже від довшого часу міська буржуазія спекулювала на плянах щодо кандидатури на ситі мейора. Хоч вибори відбудуться аж при кінці листопада, то "Сівік Прогрес Ассоцейшн" вже 9 вересня номінувала своїм кандидатом на ситі мейора Т. Р. Дікона, який був вже ситі мейором в 1913-14 роках. Цікаво, що та сама організація минулого року номінувала кандидатом Веба, а цього року навіть не згадала його імені на своїм номінаційним зібранні. (Як відомо, в розгари минулорічної кампанії Веб заявив, що це його остання кандидатура.)

Після тої першої номінації почали появлятися в пресі імена інших "проспективних" кандидатів, в тому числі й Веба, довкола кандидатури якого зараз відбувається ціла оперетка. Останні вісті буржуазної преси кджуть, що вже зібрано 7,000 підписів "сердобольних" горожан, що домагаються кандидатури Веба й ці підписи мають бути зі слезами на очах трагічно доручені Вебові з проханням, щоб не лишив сиротами мешканців Вінніпегу в сегорічних виборах та не віддавав їх на ласку комуністів. Треба сподіватися, що хоч як "не хоче" Веб з'являти "власними справами", то протє "патріотичний обов'язок" і т. в. примусить його фашистську совість піддатися й зломити своє минулорічне приречення.

Одночасно відбувається також маніпуляція алдерменських кандидатур. Незалежна партія праці законтракувала вже й радю для своєї пропаганди та почала через него виволошувати свою програму — почавши аж від кризи Великої Британії. Сумніву нема, що й вона буде ставити свого кандидата на ситі мейора.

Комуністична партія в сегорічних міських виборах вкрне всі варди своїми кандидатами, як також виставляє пораз першій кандидатурі на ситі мейора. Розуміється, комуністична партія не вкриває цілої лісти алдерменських кандидатур, але матиме по одному кандидатів на алдерменів та на шкільних тростисів в кожній варді. На ситі мейора кандидатуватиме т. Пенер, а на алдермена в 3-ій варді кандидатуватиме т. В. Н. Колісник.

ЧОМУ ТАК ПАНІ РВУТЬСЯ ЦЕГО РОКУ ДО КАНДИДАТУР НА СИТИ МЕЙОРА?

Взявши під увагу теперішнє тяжке економічне становище, здавалося б, що тяжко буде знайти охотників керувати в цих умовах господарськими справами. Такси, бюджети, безробіття — все це, такі питання ці теперішній час, що є над чим клопотатися, отже питання не дуже притягаючі. В тому то й річ, що буржуазія добре розуміє ці питання та свої власні інтереси, що тісно з ними зв'язані. Вона про це відкрито каже. "Фрі Прес" з 18 вересня в редакційній статті під наголовком — "A Majority free-for-all", пише, що "міська (виборча) кампанія цього року обіцяє бути надзвичайного характеру, бо положення тепер такє, якє збільшує інтерес до міських справ через віднесення податків, через труднощі збалансування міського бюджету та через велику проблему допомоги безробітним.

Буржуазія прекрасно розуміє теперішній час і вона завчасу клопочиться тим, щоб поставити при владі добре досвідчених своїх оборонців. "Фрі Прес", яка взагалі мало має симпатії до Веба, бо, мовляв, він більше пильнує побічних справ, як міських, підтримує кандидатуру Дікона, але консервативна "Трібюн" рішучо заявляється за Вебом, як за найзаявтішим оборонцем буржуазії. Тому то всі найреакційніші сили міста кинулися за збиранням підписів, щоб з самого початку створити одностійний вебівський фронт, щоб поставити справу так, що то не Веб, ає населення домагається його кандидатури.

Як ми вже вище згадували — соціал-фашисти з "незалежної" найпершй вдалися до радю, як до засобу пропаганди, вперевидши навіть "партію" Веба. Вони мобілізуються до наступу цілим фронтом.

Отже всі ті "батькі міста", перед якими делегації безробітних в протягу цілого минулого року оббивали пороги, підуть нині через робітників за голосами. Вони підуть цієї осені за голосами ще з більшим зав'язтям, бо... судячи після "редаційних" плянів, що ними заповнені сторінки буржуазної преси, майбутній міський радю буде над чим господарити — не діялячись на кризу. На різні роботи, що їх обіцяють безробітним з Оттави й з провінційального уряду та з міської ради на базі — Оттава 50 відсотків фондів, а провінційальний й міський уряди — по 25 відсотків кожний — будуть лопити собі голови різні політичнє. Справа інша, чи багато тої "допомоги" дійде до безробітних і в якій формі вона дійде — але

великі суми підуть за призначенням тих панів до конструкторів, наглядачів — тож треба ними керувати.

РОБІТНИКИ ПОВИННІ ЦЕГО РОКУ СКАЗАТИ СВОЄ ГОЛОСНЕ СЛОВО.

Робітники, як ті, що працюють, так і безробітні, повинні цього року сказати своє слово у міських виборах. Організована буржуазія, змобілізувавши всі свої сили головни в північному Вінніпегу, виперла т. Колісника з міської ради. На весні 1930 року вона викидала його із засідань міської ради поліційною силою, а в осені, в часі міських виборів, вона наспілку із соціал-фашистами не допустила до його перевибрання. Робітничтво не тільки північного Вінніпегу, але й цілого міста цю втрату дуже відчуло. Цього року не було нікого в міській раді, що підтримав би домагання робітничих делегацій. Цього року ніхто не давав робітникам звітів — ні на сторінках преси, ні на масових мітінгах, про те, що говорилось, які ухвали переводилися, чи які пляни вкладалися та які асигнування панам давалося на засіданнях міської ради. Цього року ніхто на самих засіданнях міської ради не виступав по бойовому в обороні безробітних, в обороні загально-робітничих інтересів. Бо цього року не було там ані одного робітничого представника. Лейборитські алдермени нічим не відрізняються своїм становищем від алдерменів "Сівік Прогрес Ассоцейшн", а в багатьох випадках вони ще більші вороги робітничтва. Пригадати хоч би становище лейборитського алдермена Флая, який казав, щоб заборонити комуністичній партії й безробітним масові мітінги на Маркет Сквер. А найгодовніше те, що ці вірні спільники буржуазії прикриваються у своїй роботі іменем робітничтва.

Про ці справи ми ще говоритиме і писатиме. Зараз же ми пригадаємо робітничому міста Вінніпегу, що буржуазія й соціал-фашизм вже повною силою мобілізуються до міських виборів. Головним питанням в сегорічних міських виборах буде справа допомоги безробітним. Буржуазія й її спільники та оборонці з лейборитського табору будуть цим дітянням спекулювати, робитимуть його своїм виборчим коником. Робітничтво ж повинно цю справу взяти у свої руки й змобілізувати одностійну масову допомогу віті партії, яка цілий час бореться за безробітних і за тих, що працюють — комуністичній партії.

ЧИ МОЖУТЬ РАДИ ВТРИМАТИСЯ?

(Понищу статтю одного із своїх редакторів містить "Фрі Прес" з 22 вересня 1931 р. Перебираємо її з "Фрі Прес" дослівно.)

Скільки нас пам'ятає ім'я адмірала Кольчака й генерала Денкіна? Вони були російські білі, які керували контрреволюцією проти червоних на початку радянського режиму. Як певні були ми, що котрийсь з них, адмірал, або генерал зробить чудо. Але такі Ради тримаються.

Чи пам'ятаєте ви встановлення Леніном Нової Економічної Політики? Чи було це так давно, як в 1921 році? Як певні всі ми були, що це позначить кінець комунізму. Але ради такі тримаються.

Потім прийшов час, коли всі ми знали напевно, що більшовицький експеримент хититься до упадку, бо селяни його не витерплять. Ви можете накишити диктатуру на міський пролетаріат, казали всі ми розумні один до другого. Бо ми знаємо наших мужиків. Ви не можете пробувати цих експериментів на них. За рік, два найбільше більшовики будуть зменені з площ землі розошеними мужиками, які нічого доброго в комунізмі не бачуть. І протє ми зараз читаємо, що 54 відсотки їх вже в колективних господарствах і що мужики люблять їх краще, як робітники в місті. Ради такі тримаються.

Вістка про Ленінову хворобу розлетілася по світі й знову ми захитали нашими головами над близьким упадком червоних. Система втримувалася тільки цим одним над-часовиком. Його наступники посв'яряуть за владу. Всему буде кінець. І Ленін давно вже вмер, а ради такі тримаються.

Потім прийшов період, коли всі експерти від Росії дискутували громади диких хлопців, які заповнили землю. На цьому етапі нашої даремної дебати ми вирішили, що червоним може вдатись накинати комунізм на одну генерацію, але безбож-на громада, яка знищила родinne життя, святість і опіку дому ніколи не справиться з дикими молодими розбишакими, які виростають. Ціла країна буде зграбована й знищена цими невихованими молодиками. Такє говорили ми майже всім рокам тому; і найновіша вістка є, що Чека (яку ми знаємо головно, як зброю дикого поневолення) — переводить наукове перевиховання диких хлопців, яких вже приручено й

ПАМ'ЯТАЙТЕ ПРО ДЕНЬ 30 ВЕРЕСНЯ!

Ви знаєте, що майже цілий партійний провід арештовано в Торонто й поставлено під суд за принадлежність до "незаконної організації" — ви повинні знати, що капіталістичний уряд хоче проголосити комуністичну партію не-легальною, а тоді розпочати нагілку на комуністів і на революційні організації взагалі.

Ви знаєте, що іміграційні влади на розказ консервативного уряду Бенета різними способами виволоють робітників чужинського уродження, яких самі заагітували до цієї країни і депортують їх до фашистських країн або до тюрми, або на руїни того "господарства", яке вони продали, щоб запластити за шифарту до Канади.

Як перша, так і друга, так і багато інших справ, вимагають солідарного багатотисячного виступу робітничтва — щоб звільнити від суду арештованих товаришів, щоб оборонити право на існування комуністичної партії, щоб не допустити до депортування робітників чужинського уродження, щоб могутнім протестом канадського пролетаріату й незможного фермерства спинити хвилю білого терору, що його з кожним днем змінює уряд Бенета.

Канадська Робітничо-Оборонча Ліга організує 30 вересня масовий протест робітничтва по цілій Канаді — масовими демонстраціями й мітінгами. Вона розсилає десятки тисяч ліст, з якими треба провадити кампанію за збіркою підписів, щоб заперестуувати проти ув'язнення провідників компартії й проти депортації робітників чужинського уродження.

Протестуйте 30 вересня!

Збирайте підписи на протестаційні лісти!

Будуйте оборончий фонд "КРОЛ" для оборони арештованих провідників робітничої класи!

ПРОМОВА МАКСИМА ЛІТВІНОВА НА КООРДИНАЦІЙНІЙ КОМІСІЇ В ЖЕНЕВІ

Тов. Литвінов викриває на кішвей сесії дволічність буржуазних дипломатів і їхні протирадянські пляни.

Тов. Литвінов зазначає, що більші сторіччя торговельні стосунки базувалися на принципі найбільшого сприяння, що значно полекшило складання торговельних договорів і вносило спокій та стабільність у торговельні стосунки.

"Сьогодні ж, — говорить т. Литвінов, — нам пропонується запровадити до міжнародної практики принцип преференцій, що прямо суперечить принципів найбільшого сприяння. Один з захисників преференційної системи (мається на увазі Понсе) в підкомісії заспокоював нас тим, що преференція це лише маленька собачка в намордником і на припоні, а тому не може кусити. Тим самим промовце визнає, що на арену міжнародної економіки випушено шось, що може кусати, ідеве, чи це заспокоювальний фактор, бо деж певність, що собака не зірветься з припони, і не кине намордника в один прекрасний день? Таке, на мою думку, загальне значіння пропозицій про преференційний режим.

Проте, воно має особливе значіння для моєї країни. Пропоновані угоди містять прямі преференції щодо зерна, але основні експортери зерна Європи це СРСР і дунайські країни. Тимчасом угоди дають преференції лише дунайським країнам і тим самим перевагається одним країнам, що експортують, на школу другим, а саме — на школу СРСР. Іншими словами, спеціальний режим утворюється на школу зерно-торговлі СРСР. Як за таких умов не говорити про дискримінацію проти СРСР? Хіба ми не маємо права сказати, що вся ця система скерована проти СРСР? Або собака без намордника, або не вважаючи на нього, вона все ж таки може кусати СРСР і вельми до цього схильна. Ми ніколи не заперечували, що аграрна криза зачіпає економічне становище СРСР. Я сказав на це в травні, бо падіння ціни на експортоване зерно спричиняється до зменшення імпорту в СРСР. Коли штучними заходами викликається дальше падіння ціни на радянське зерно, то від труднощів його збувати потерпить не тільки СРСР, а також і країни, з яких він імпортує. Хіба це шлях з'ягшити кризу? Хіба це європейська солідарність? Хіба? Це мирне співробітничтво двох систем, що його проголосила економічна

конференція 1927 року? Розуміється, ні. Такі заходи не можуть з'ягшити кризи внести заспокоєння в міжнародні стосунки і допомогти втихомирени Європі".

Переходячи до радянського проекту пакту про економічний ненапад, т. Литвінов вказує, що цей пакт цілком в дусі міжнародної і європейської солідарності, в дусі довір'я, потрібного, щоб змиагшити кризу.

Яка ж доля цієї пропозиції? Литвінов малює митарства радянського проекту в комісіях та підкомісіях і запитує, чому знайшли за потрібне поводити-ся з радянським проектом, як з тенісним м'ячем. Або пропозиція пакту немає ніякого значіння з погляду заспокоєння Європи та з'ягшення кризи, — тоді треба було б негайно відкинути її. Або вона може бути чинником миру в економічній, а значить, і в політичній сфері, тоді європейській комісії треба було б присвятити її кілька засідань.

Одне з основних джерел відсутності довір'я взагалі і в Європі зокрема — говорить далі Литвінов, — полягає в аномальному ставленні інших країв до Радянського Союзу. Причому війни не зникне ця ненормальність. Нічого не робити, щоб її усунути, значить нічого не робити, щоб утворити умови, які є, на думку підкомісії експертів, а також базельських експертів, потрібні, щоб утворити міжнародне довір'я і з'ягшити кризу.

Я гадав, що запрошуючи СРСР до спільної роботи, європейська комісія це усвідомила. На жаль, після участі на двох сесіях я в цьому більше не певен. Повертаючись до своєї країни, я, на жаль, зможу доповісти тільки про схвалення від комісії преференційного режиму, від якого людність СРСР може лише потерпіти, а також про таке поведіння з пропозицією пакту про економічний ненапад, якє навряд чи свідчить про великий інтерес комісії до питань, поєднаних з існуванням двох систем.

Дехто (натяк на промови Бріана, Гендерсона та Залеского на травневій сесії) з комісії на останній сесії запевняв мене, що немає жадних ворожих намірів і плянів проти СРСР. Я хотів би мати можливість доповісти народам моєї країни не тільки про такі де-

клярції, але й про справи і дії, що потверджують ці деклярції. Я просив би комісію пам'ятати, що говорю тут не лише як делегат однієї з 30 європейських держав, як делегат держави, з людністю 150 мільйонів населення, але також і як представник однієї з 2-ох наявних в світі соціально-політичних систем і хотів би вірити, що комісія приїде до висновку, що проблема стосунків між СРСР і рештою світу і, особливо, між ним і країнами Європи заслужила, в інтересах пом'ягшення світової кризи, — серйозної уваги і іншого підходу, ніж той, що тривався на травневій і нинішній сесіях.

Існування двох систем у складному політичній, економічній і дипломатії подібно, як існування численних націй і країн теж є ускладнювальним фактом. Було б простіше, коли б була лише одна нація, одна держава на всьому світі. Було б також значно простіше, коли б існувала лише одна соціально-політична система.

Проте, ми повинні визнати історично-дані факти, чи подобаються вони нам, чи не подобаються. Ми повинні знайти розв'язання проблемі, як складна вона не була б. З свого боку Радянський уряд у всіх пропозиціях і є далі буде нахненником лише мирних намагань.

РІЗНІ ВІСТІ

ТЕПЛОПЛАВ "УКРАЇНА" ПРИБУВ ДО ОДЕСИ.

4 вересня прибув до Одеси теплоплав "Україна", що закінчив рейс Ленінград — Одеса навколо Європи. На паролаві прибули найкращі ударники Союзу РСР. Пролетарі Одеси, радянські, профспілкові господарські та інші громадські організації влаштували ударникам урочисту зустріч. У відкритому морі "Україну" зустріли катер з делегацією одеського пролетаріату та чорноморської флоту. На теплоплаві відбувся короткий мітінг.

Підприємства Одеси утворили на честь кращих ударників Союзу нові ударні бригади та комунки. На варстатобудівному заводі ім. Леніна пушено новий інструментальний цех, що йому надано ім'я кращих ударників Союзу. На судоремонтному заводі ім. Марти зустріч гостей відсягтували, передавши до лав партії кращих комсомольців та до комсомолу 60 молодих ударників. На січневому машинобудівному заводі утворено 2 нові ударні бригади імені кращих ударників Союзу.

Відбувся урочистий пляну міськради й профради. Передові підприємства Одеси рапортували ударникам Союзу про свої досягнення в боротьбі за промфінляни. Ударники поділилися своїми вражіннями про подорож навколо Європи.

ТІЛЬКИ РАДЯНЬСЬКА НІМЕЧЧИНА ЛІКВИДУЄ ГОЛОД.

Кореспондент "Правди" телефонувє з Берліну:

"У відповідь на подорожчання хліба "Роте Фане" сьогодні у великому наголовку на першій сторінці зазначає: "Дорожчача! Дорожчача! Шаленє зростанє ціни на продукти, спекуляція харчуванням, повні комори — і голодні маси! Боріться за роботу й за хліб! Радянська Німеччина ліквидує голод!"

— Ми вимагаємо, — пише газетя, — конфіскувати продукти харчування по коморах, по гаванях і на великих складах. Ми вимагаємо конфіскувати найбагатіші ресторани, щоб перетворити їх на народні кухні, для безробітних і для робітників.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті!"